

**3 ARALIK
DÜNYA ENGELLİLER GÜNÜ**

Dünyada yaklaşık bir milyar kişinin *görme, işitme, yürüme gibi bir işlevi-fonksiyonu yapma kabiliyetinde azalma veya kaybolma, ya da bireyin iş-güç görememe hali olarak da tanımlanan yeti yitimi* bulunmaktadır.^{1,2} Bu sayı toplam nüfusun %15'idir.³ Engel, yeti yitimi nedeniyle toplumda birey olmak üzerinden işlev, rol ve sorumlulukları yerine getirememek olarak algılanmalıdır. Bu bakış açısıyla, yeti yitimi olan bireylerin tüm dünyada fiziksel, sosyal, ekonomik, davranışsal, vb. pek çok engelle karşılaştığı açıktır.¹

Örneğin;

- ✓ Herhangi bir yeti yitimi nedeniyle öğrenim gör(e)meyen çocukların sıklığı ülkelere göre değişmekle birlikte bazı Afrika ülkelerinde %65-85 düzeyleri arasındadır.
- ✓ Düşük ve orta gelirli ülkelerde gereksinimi olan bireylerin sadece %5-15'i destekleyici araç ve teknolojik cihazlara ulaşabilmektedir.¹
- ✓ Dünyada 110-190 milyon erişkin olağan fonksiyonlarını (işlevlerini) görmekte önemli sorunlar yaşamaktadırlar.³
- ✓ Nüfusun yaşlanması ile birlikte süregen (kronik) hastalık sıklığı artmaktadır, bu durum da yeti yitimi sıklığının artmasına neden olmaktadır.³
- ✓ Yeti yitimi olan bireylerin sağlık hizmetlerine ulaşımında (erişimlerinde) sorun vardır, bu da "karşılanamayan sağlık gereksinimi" sorununu doğurmaktadır.³

Yeti yitimleri nedeniyle "engelli" olan bireylerin sorunlarına çözümler günümüzde yeterli gibi görünmemektedir.³

Yeti yitimi olan bireylerin sorunlarına dikkat çekebilmek ve çözümler üretebilmek amacıyla Birleşmiş Milletler tarafından 3 Aralık, "*yeti yitimi olan bireyler için uluslararası gün*" olarak kabul edilmiştir.⁴ Adı geçen gün boyunca, 1992 yılından bu yana farklı temalar etrafında etkinlikler yapılmaktadır. Bu gün aracılığı ile yeti yitimi olan bireylerin sosyal, ekonomik, politik ve kültürel hayata her anlamda katılımı ile elde edilecek kazanımlar konusunda farkındalık sağlanmaya çalışılmaktadır.⁵ Bu yıl (2014) ise, **sürdürülebilir kalkınma için teknolojinin umut verici olduğu** ana tema olmuştur. Daha ayrıntılı olarak açıklanacak olursa, teknolojinin afet risklerinin azaltılması ve acil durum müdahaleleri, destekleyici bir çalışma ortamı yaratılması ve yeti yitimini de içeren kalkınma hedeflerinin sağlanabilmesi için kullanılmasının gereği üzerinde durulmaktadır.¹

3 Aralık "Dünya Engelliler Günü" nedeniyle sorunların daha fazla farkında olarak, çözümlerin sistematik bir biçimde, kısa, orta ve uzun vadede çözülebilmesini diliyoruz ve bekliyoruz.

¹ [Internet] <http://www.un.org/disabilities/default.asp?id=1620>. Erişim:25.11.2014.

² [Internet] <http://www.who.int/disabilities/media/events/idpinfo031209/en/>. Erişim:25.11.2014.

³ Disability and Health. [Internet] <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs352/en/>. Erişim:27.11.2014.

⁴ [Internet] <http://www.un.org/disabilities>. Erişim:25.11.2014.

⁵ [Internet] <http://www.un.org/disabilities/default.asp?id=111>. Erişim:25.11.2014.